Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δέκατο τμήμα)

της 1ης Δεκεμβρίου 2022*

«Προδικαστική παραπομπή – Θεμελιώδη δικαιώματα – Δικαίωμα πραγματικής προσφυγής – Άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Πολιτική ασύλου – Οδηγία 2013/32/ΕΕ – Άρθρο 11, παράγραφος 1, άρθρο 23, παράγραφος 1, και άρθρο 46, παράγραφοι 1 και 3 – Πρόσβαση στις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στον φάκελο του αιτούντος – Σύνολο των στοιχείων του φακέλου – Μεταδεδομένα – Κοινοποίηση του φακέλου αυτού υπό τη μορφή ατομικών ηλεκτρονικών αρχείων, χωρίς εσωτερική δομή και οργάνωση του συνόλου – Έγγραφη ενημέρωση – Ψηφιοποιημένο αντίγραφο της αποφάσεως φέρον ιδιόχειρη υπογραφή – Τήρηση του ηλεκτρονικού φακέλου χωρίς αρχειοθέτηση φακέλου σε έντυπη μορφή»

Στην υπόθεση C-564/21,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Verwaltungsgericht Wiesbaden (διοικητικό πρωτοδικείο Wiesbaden, Γερμανία) με απόφαση της 3ης Σεπτεμβρίου 2021, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 14 Σεπτεμβρίου 2021, στο πλαίσιο της δίκης

BU

κατά

Bundesrepublik Deutschland,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δέκατο τμήμα),

συγκείμενο από τους Δ. Γρατσία (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, I. Jarukaitis και Z. Csehi, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Ν. Αιμιλίου

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

– ο BU, εκπροσωπούμενος από τον J. Leuschner, Rechtsanwalt,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

– η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον J. Möller και την A. Hoesch,

– η Ουγγρική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον M. Z. Fehér και την R. Kissné Berta,

– η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον F. Erlbacher και την L. Grønfeldt,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 11, παράγραφος 1, του άρθρου 23, παράγραφος 1, του άρθρου 45, παράγραφος 1, στοιχείο α′, και του άρθρου 46, παράγραφοι 1 έως 3, της οδηγίας 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (ΕΕ 2013, L 180, σ. 60), καθώς και του άρθρου 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης).

2 Η αίτηση υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ του αιτούντος άσυλο BU και της Bundesrepublik Deutschland (Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας), εκπροσωπούμενης από την Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Μεταναστεύσεως και Προσφύγων, Γερμανία) (στο εξής: BAMF), σχετικά με την απόρριψη της αιτήσεως του προσφεύγοντος της κύριας δίκης για την παροχή διεθνούς προστασίας, στο πλαίσιο της οποίας ο εκπρόσωπος του τελευταίου υπέβαλε αίτηση ασφαλιστικών μέτρων με αίτημα την κοινοποίηση του πλήρους διοικητικού φακέλου του, υπό τη μορφή ενιαίου αρχείου PDF (Portable Document Format) και με συνεχή αρίθμηση σελίδων.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

3 Οι αιτιολογικές σκέψεις 25 και 50 της οδηγίας 2013/32 έχουν ως εξής:

«(25) Προς τον σκοπό της ορθής αναγνώρισης των ατόμων που χρήζουν προστασίας ως πρόσφυγες κατά την έννοια του άρθρου 1 της Σύμβασης {περί του καθεστώτος των προσφύγων που υπεγράφη στη Γενεύη στις 28 Ιουλίου 1951 [*Recueil des traités des Nations unies*, τόμος 189, σ. 150, αριθ. 2545 (1954)], όπως συμπληρώθηκε με το Πρωτόκολλο περί του καθεστώτος των προσφύγων, το οποίο συνήφθη στη Νέα Υόρκη στις 31 Ιανουαρίου 1967} ή ως πρόσωπα που δικαιούνται επικουρική προστασία, κάθε αιτών θα πρέπει να έχει πραγματική πρόσβαση στις διαδικασίες, τη δυνατότητα να συνεργάζεται και να επικοινωνεί καταλλήλως με τις αρμόδιες αρχές ώστε να υποβάλλει τα σχετικά με την υπόθεσή του γεγονότα, καθώς και επαρκείς διαδικαστικές εγγυήσεις για να προωθεί την υπόθεσή του σε όλα τα στάδια της διαδικασίας. Επιπλέον, η εξέταση μιας αίτησης διεθνούς προστασίας θα πρέπει κανονικά να δίδει στον αιτούντα τουλάχιστον: […] το δικαίωμα κατάλληλης κοινοποίησης της απόφασης και πραγματικό και νομικό σκεπτικό της απόφασης, τη δυνατότητα συνεννόησης με νομικό ή άλλο

σύμβουλο, το δικαίωμα ενημέρωσής του για τη νομική του κατάσταση στα κρίσιμα σημεία της διαδικασίας, σε γλώσσα την οποία κατανοεί ή ευλόγως θεωρείται ότι κατανοεί, καθώς και, σε περίπτωση αρνητικής απόφασης, το δικαίωμα ουσιαστικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου.

[…]

(50) Σύμφωνα με βασική αρχή της ενωσιακής νομοθεσίας, οι αποφάσεις επί αιτήσεως διεθνούς προστασίας, οι αποφάσεις που αφορούν την άρνηση εκ νέου έναρξης της εξέτασης μιας αίτησης μετά την παύση της, και οι αποφάσεις περί ανακλήσεως του καθεστώτος του πρόσφυγα ή του καθεστώτος επικουρικής προστασίας πρέπει να επιδέχονται αποτελεσματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου.»

4 Το άρθρο 11 της οδηγίας αυτής, το οποίο φέρει τον τίτλο «Προϋποθέσεις για τη λήψη απόφασης από την αποφαινόμενη αρχή», ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αποφάσεις για τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας να δίδονται γραπτώς.»

5 Το άρθρο 23 της εν λόγω οδηγίας, το οποίο φέρει τον τίτλο «Πεδίο εφαρμογής της νομικής συνδρομής και εκπροσώπησης», ορίζει στην παράγραφο 1 τα ακόλουθα:

«Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε ο νομικός ή άλλος σύμβουλος, που γίνεται δεκτός ή αναγνωρίζεται με την ιδιότητα αυτή βάσει της εθνικής νομοθεσίας και που παρέχει συνδρομή ή εκπροσώπηση σε αιτούντα βάσει της εθνικής νομοθεσίας, να έχει πρόσβαση στις πληροφορίες του φακέλου του αιτούντος βάσει των οποίων λαμβάνεται ή θα ληφθεί απόφαση.»

6 Το άρθρο 45 της ίδιας οδηγίας, το οποίο φέρει τον τίτλο «Διαδικαστικοί κανόνες», ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, όταν η αρμόδια αρχή εξετάζει το ενδεχόμενο ανάκλησης διεθνούς προστασίας υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς σύμφωνα με το άρθρο 14 ή 19 της οδηγίας 2011/95/ΕΕ [του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας (ΕΕ 2011, L 337, σ. 9)], ο ενδιαφερόμενος απολαύει των ακόλουθων εγγυήσεων:

α) ενημερώνεται εγγράφως ότι η αρμόδια αρχή επανεξετάζει αν συγκεντρώνει τις απαραίτητες προϋποθέσεις για να είναι δικαιούχος διεθνούς προστασίας και ενημερώνεται επίσης για τους λόγους της επανεξέτασης αυτής· […]

[…]».

7 Το άρθρο 46 της οδηγίας 2013/32, το οποίο φέρει τον τίτλο «Δικαίωμα πραγματικής προσφυγής», ορίζει στις παραγράφους 1 και 3 τα εξής:

«1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αιτούντες να έχουν δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου κατά των ακόλουθων αποφάσεων:

α) απόφαση επί της αιτήσεως διεθνούς προστασίας, περιλαμβανομένων των αποφάσεων:
   i) με τις οποίες κρίνουν αίτηση ως αβάσιμη όσον αφορά το καθεστώς του πρόσφυγα και/ή το καθεστώς επικουρικής προστασίας,

[…]

3. Προκειμένου να τηρούν τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 1, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η πραγματική προσφυγή να εξασφαλίζει πλήρη και ex nunc εξέταση τόσο των πραγματικών όσο και των νομικών ζητημάτων, ιδίως, κατά περίπτωση, εξέταση των αναγκών διεθνούς προστασίας σύμφωνα με την οδηγία 2011/95/ΕΕ, τουλάχιστον κατά τις διαδικασίες [εκδίκασης] ένδικου [βοηθήματος] ενώπιον πρωτοβάθμιου δικαστηρίου.»

Το γερμανικό δίκαιο

Ο νόμος περί ασύλου

8 Το άρθρο 31 του Asylgesetz (νόμου περί ασύλου), της 26ης Ιουνίου 1992 (BGBl. 1992 I, σ. 1126), όπως δημοσιεύθηκε στις 2 Σεπτεμβρίου 2008 (BGBl. 2008 I, σ. 1798) και όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης, το οποίο φέρει τον τίτλο «Απόφαση της Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας επί των αιτήσεων ασύλου», ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Η απόφαση της Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας δίδεται γραπτώς. Πρέπει να αιτιολογείται γραπτώς. Αποφάσεις που μπορούν να προσβληθούν πρέπει να επιδίδονται αμελλητί στους ενδιαφερόμενους. […]»

Ο κώδικας διοικητικής δικονομίας

9 Το άρθρο 99 του Verwaltungsgerichtsordnung (κώδικα διοικητικής δικονομίας), της 21ης Ιανουαρίου 1960 (BGBl. 1960 I, σ. 17), όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης, ορίζει στην παράγραφο 1 τα ακόλουθα:

«Οι δημόσιες αρχές υποχρεούνται να προσκομίζουν έγγραφα και φακέλους, να διαβιβάζουν ηλεκτρονικά έγγραφα και να παρέχουν πληροφορίες. Εάν η γνωστοποίηση του περιεχομένου των εγγράφων, φακέλων, ηλεκτρονικών αρχείων ή των πληροφοριών αυτών θα έπληττε τα συμφέροντα του ομοσπονδιακού κράτους ή ορισμένου ομόσπονδου κράτους ή εάν τα περιστατικά πρέπει να μείνουν απόρρητα βάσει νόμου ή λόγω της φύσεώς τους, η αρμόδια ανώτατη εποπτική αρχή μπορεί να αρνηθεί την προσκόμιση εγγράφων ή φακέλων, τη διαβίβαση ηλεκτρονικών αρχείων καθώς και την παροχή πληροφοριών.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

10 Ο προσφεύγων της κύριας δίκης υπέβαλε αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας η οποία απορρίφθηκε από την BAMF με απόφαση της 18ης Δεκεμβρίου 2019 (στο εξής: απόφαση της 18ης Δεκεμβρίου 2019). Η ως άνω απόφαση στηρίζεται ιδίως στην εισήγηση υπαλλήλου της BAMF επιφορτισμένου με την εξέταση ζητημάτων που αφορούν ειδικώς τη χώρα της οποίας είναι υπήκοος ο BU. Το περιεχόμενο της εισηγήσεως μνημονεύεται υπό τη μορφή παραθέματος στην έκθεση των πραγματικών περιστατικών που περιλαμβάνεται στην εν λόγω απόφαση.

11 Σύμφωνα με τη διοικητική πρακτική της BAMF, ο υπάλληλος που αποφάνθηκε επί της αιτήσεως παροχής διεθνούς προστασίας την οποία είχε υποβάλει ο προσφεύγων της κύριας δίκης έθεσε την ιδιόχειρη υπογραφή του επί της αποφάσεως της 18ης Δεκεμβρίου 2019, προέβη σε ψηφιοποίηση της εν λόγω αποφάσεως και καταχώρισε το έγγραφο που προέκυψε από την ψηφιοποίηση της αποφάσεως στον ηλεκτρονικό διοικητικό φάκελο του ενδιαφερομένου. Ο προσφεύγων της κύριας δίκης έλαβε τυπωμένο αντίγραφο του συγκεκριμένου εγγράφου. Αντιθέτως, το πρωτότυπο της αποφάσεως καταστράφηκε μετά την ψηφιοποίησή της.

12 Ο προσφεύγων της κύριας δίκης άσκησε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου προσφυγή κατά της αποφάσεως της 18ης Δεκεμβρίου 2019.

13 Κατά τη διάρκεια της κύριας δίκης, η BAMF απάντησε προσκομίζοντας τον ηλεκτρονικό φάκελο του προσφεύγοντος της κύριας δίκης, συμπληρωμένο με την ως άνω εισήγηση, υπό τη μορφή πλειόνων χωριστών εγγράφων με μορφότυπο PDF, καθώς και ενός συνόλου σχετικών με τη δομή ηλεκτρονικών δεδομένων με μορφότυπο XML (Extensible Markup Language), τα οποία απαιτούν τη χρήση κατάλληλου λογισμικού για την αναπαραγωγή της αρχικής δομής του φακέλου, όπως αυτή εμφανίζεται στην BAMF. Από τη δικογραφία την οποία έχει στη διάθεσή του το Δικαστήριο προκύπτει ότι τα οικεία εθνικά δικαστήρια διαθέτουν το λογισμικό αυτό, το οποίο είναι διαθέσιμο στο κοινό και το οποίο μπορεί να τηλεφορτωθεί δωρεάν στο Διαδίκτυο από άλλα πρόσωπα, περιλαμβανομένων των εκπροσώπων των αιτούντων. Εντούτοις, ακόμη και σε περίπτωση χρήσεως του εν λόγω λογισμικού, ο σχετικός φάκελος στερείται συνεχούς αριθμήσεως σελίδων.

14 Ο εκπρόσωπος του προσφεύγοντος της κύριας δίκης ζήτησε από την BAMF να του κοινοποιήσει τον πλήρη διοικητικό φάκελο του τελευταίου, υπό τη μορφή ενιαίου αρχείου με μορφότυπο PDF και συνεχή αρίθμηση των σελίδων. Κατόπιν της απορρίψεως του αιτήματος αυτού, υπέβαλε στο αιτούν δικαστήριο σχετική αίτηση ασφαλιστικών μέτρων.

15 Η BAMF υποστήριξε συναφώς ότι ο φάκελος δεν πρέπει κατ' ανάγκη να διαβιβάζεται στα ενδιαφερόμενα πρόσωπα υπό την ίδια μορφή με εκείνη υπό την οποία τον έχει στη διάθεσή της η εν λόγω αρχή. Υποστηρίζει ότι η γνωστοποίηση του περιεχομένου των φακέλων δυνάμει του δικαίου της Ένωσης μπορεί να πραγματοποιείται και με την παροχή στον αιτούντα προσβάσεως προκειμένου αυτός να τη συμβουλευθεί. Εξάλλου, κατά την BAMF, είναι εύλογο να απαιτείται από τον εκπρόσωπο του αιτούντος να τηλεφορτώσει λογισμικό το οποίο διατίθεται δωρεάν. Επιπλέον, η συνεχής αρίθμηση των σελίδων συνιστά εμπόδιο για την αποτελεσματικότητα της ψηφιακής ανταλλαγής φακέλων βάσει συγκεκριμένης μορφής.

16 Αφενός, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι το αίτημα του εκπροσώπου του προσφεύγοντος της κύριας δίκης είναι βάσιμο, δεδομένου ότι ο ηλεκτρονικός φάκελος του τελευταίου δεν είναι προσβάσιμος ούτε και προσκομίζεται στο σύνολό του, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 99, παράγραφος 1, του κώδικα διοικητικής δικονομίας.

17 Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι η εκ μέρους της διοικήσεως προσήκουσα τήρηση των φακέλων των υποθέσεων είναι ουσιώδης για τη διασφάλιση της διαφάνειας των ενεργειών των δημοσίων αρχών και της δυνατότητας ελέγχου τους, προκειμένου να τηρείται η υποχρέωση λογοδοσίας την οποία υπέχει ένα δημοκρατικό κράτος δικαίου. Η υποχρέωση αυτή συνεπάγεται, κατά το αιτούν δικαστήριο, την τήρηση αντικειμενικής τεκμηριώσεως όλων των κρίσιμων γεγονότων που αποτελούν ουσιώδη στοιχεία της διοικητικής διαδικασίας, προκειμένου, ιδίως, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της διοικητικής δικαιοσύνης έλεγχος της εκτελεστικής εξουσίας. Το αιτούν δικαστήριο παρατηρεί ότι ο νομοθέτης στηρίχθηκε στην αρχή ότι η διοίκηση τηρεί τον νόμο και, ως εκ τούτου, δεν παρέσχε στα ως άνω δικαστήρια τη δυνατότητα να υποχρεώνουν τη διοίκηση να προσκομίζει τους φακέλους των διοικητικών υποθέσεων. Συνεπώς, η οικεία διοικητική αρχή οφείλει, βάσει των αρχών του κράτους δικαίου και της δίκαιης δίκης, να εκπληρώνει αμελλητί την υποχρέωση κοινοποιήσεως του συνόλου των στοιχείων των φακέλων αυτών, όπως βρίσκονται στη διάθεσή της, σε όλους τους μετέχοντες στη διαδικασία. Μόνον σε τέτοια περίπτωση πληρούνται οι απαιτήσεις του άρθρου 23 της οδηγίας 2013/32.

18 Το τυπωμένο μέρος του ηλεκτρονικού διοικητικού φακέλου που διαχειρίζεται η BAMF, το οποίο διαβιβάσθηκε στο αιτούν δικαστήριο, δεν περιλαμβάνει το σύνολο του περιεχομένου του φακέλου. Συγκεκριμένα, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι είναι απαραίτητο να κοινοποιούνται, στο πλαίσιο της προσβάσεως στον φάκελο, και τα μεταδεδομένα του, όπως οι προσβάσεις στον φάκελο, οι προσθήκες και οι διαγραφές εγγράφων, το ιστορικό του συγκεκριμένου φακέλου, η ενδεχόμενη σύνδεση με άλλες διαδικασίες που αφορούν τον αιτούντα ή μέλη της οικογένειάς του, δηλαδή στοιχεία στα οποία δεν έχει πρόσβαση ούτε ο δικαστής ούτε ο εκπρόσωπος του αιτούντος.

19 Εν τέλει, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι ο εκπρόσωπος του αιτούντος και το αρμόδιο δικαστήριο πρέπει να έχουν τη δυνατότητα ηλεκτρονικής προσβάσεως στον πλήρη φάκελο της διοικητικής υποθέσεως του ενδιαφερομένου, όπως ακριβώς βρίσκεται στη διάθεση της διοικητικής αρχής. Κατά το αιτούν δικαστήριο, μόνον υπό τη συγκεκριμένη προϋπόθεση πληρούται η απαίτηση του άρθρου 23 της οδηγίας 2013/32, κατά την οποία ο εκπρόσωπος του αιτούντος άσυλο πρέπει να έχει πρόσβαση στις «πληροφορίες του φακέλου του αιτούντος», και τηρείται η αρχή του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη.

20 Αφετέρου, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι δεν κοινοποιούνται τα πρωτότυπα των οικείων διοικητικών πράξεων. Συγκεκριμένα, κατά τη διοικητική πρακτική της BAMF, τα πρωτότυπα αυτά, τα οποία φέρουν την υπογραφή του εκδόσαντος την οικεία απόφαση, πρέπει καταρχάς να είναι ψηφιοποιημένα και στη συνέχεια να καταστραφούν, με αποτέλεσμα να διατηρείται, εν τέλει, μόνον ηλεκτρονικό αντίγραφο των εγγράφων αυτών.

21 Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά, όμως, ότι η απαίτηση εκ του άρθρου 11, παράγραφος 1, της οδηγίας 2013/32, κατά την οποία η απόφαση επί αιτήσεως ασύλου πρέπει να κοινοποιείται γραπτώς, προϋποθέτει, καταρχήν, την ιδιόχειρη υπογραφή του προσώπου που εκδίδει την απόφαση. Επισημαίνει ότι η ερμηνεία αυτή αντιστοιχεί στον ορισμό της έννοιας του «έγγραφου τύπου» που εκτίθεται στο άρθρο 126 του Bürgerliches Gesetzbuch (BGB) (αστικού κώδικα) και ότι, στην απόφαση της 28ης Μαΐου 2020, Asociación de fabricantes de morcilla de Burgos κατά Επιτροπής (C-309/19 P, EU:C:2020:401), το Δικαστήριο έκρινε επίσης ότι μια σαρωμένη υπογραφή δεν αποτελεί πρωτότυπη υπογραφή. Επιπλέον, παρατηρεί ότι η BAMF δεν χρησιμοποιεί ηλεκτρονική υπογραφή η οποία θα μπορούσε να πληροί την απαίτηση περί υπογραφής, όπως καταδεικνύει το άρθρο 25 του κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του

Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά και την κατάργηση της οδηγίας 1999/93/ΕΚ (ΕΕ 2014, L 257, σ. 73).

22 Επομένως, το αιτούν δικαστήριο θεωρεί ότι, σε περίπτωση κατά την οποία το πρωτότυπο αποφάσεως επί αιτήσεως ασύλου καταστρέφεται και υφίσταται μόνον ψηφιοποιημένο αντίγραφο της συγκεκριμένης αποφάσεως, το αντίγραφο δεν πληροί τις απαιτήσεις της οδηγίας 2013/32 περί έγγραφου τύπου. Ειδικότερα, μολονότι ένα αντίγραφο δύναται να προκαλεί τη νομιμοφανή εντύπωση ότι αποτελεί αντίγραφο του πρωτοτύπου της οικείας διοικητικής πράξεως, η γνησιότητά του δεν είναι βέβαιη.

23 Τέλος, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν, ενώ το πρωτότυπο διοικητικής πράξεως έχει καταστραφεί, το γεγονός ότι τηρείται μόνον αντίγραφο της πράξεως μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την ακύρωσή της και αν, εν προκειμένω, πρέπει να απορριφθεί το αίτημα του εκπροσώπου του προσφεύγοντος της κύριας δίκης να του παρασχεθεί πρόσβαση στο σύνολο των στοιχείων του διοικητικού φακέλου του ενδιαφερομένου και να υποχρεωθεί η BAMF, στο πλαίσιο της κύριας διαδικασίας, να εκδώσει νέα απόφαση εγγράφως.

24 Υπό τις συνθήκες αυτές, το αιτούν δικαστήριο αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Απορρέει από το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη, με βάση το άρθρο 47 του Χάρτη, ότι ο διοικητικός φάκελος που οφείλει να προσκομίσει η δημόσια αρχή –ακόμη και σε ηλεκτρονική μορφή–, προκειμένου να διασφαλισθεί η πρόσβαση στον φάκελο ή ο δικαστικός έλεγχος, πρέπει να προσκομίζεται κατά τέτοιον τρόπον, ώστε να είναι πλήρης και σελιδοποιημένος και οι τυχόν μεταβολές να καθίστανται αντιληπτές;

2) Αποκλείουν τα άρθρα 23, παράγραφος 1, και 46, παράγραφοι 1 έως 3, της οδηγίας [2013/32] εθνική διοικητική πρακτική κατά την οποία η αρχή παρέχει, κατά κανόνα, στον νόμιμο εκπρόσωπο του αιτούντος άσυλο και στο δικαστήριο μόνον απόσπασμα, προερχόμενο από ηλεκτρονικό σύστημα διαχειρίσεως εγγράφων, το οποίο περιλαμβάνει ελλιπή, μη διαρθρωμένη και μη χρονολογική συλλογή ηλεκτρονικών αρχείων PDF που στερούνται δομής και χρονολογικής κατατάξεως και ιδίως δεν αποδίδουν το πλήρες περιεχόμενο του ηλεκτρονικού φακέλου;

3) Απορρέει από τα άρθρα 11, παράγραφος 1, και 45, παράγραφος 1, στοιχείο α′, της οδηγίας [2013/32] ότι μια απόφαση πρέπει να υπογράφεται ιδιοχείρως από το πρόσωπο που την εκδίδει εκ μέρους της αρχής ασύλου, να περιέρχεται στον φάκελο ή και να επιδίδεται στον αιτούντα ως έγγραφο που φέρει ιδιόχειρη υπογραφή;

4) Εξασφαλίζεται το ιδιόχειρο της υπογραφής, κατά την έννοια του άρθρου 11, παράγραφος 1, και του άρθρου 45, παράγραφος 1, στοιχείο α′, της οδηγίας [2013/32], σε περίπτωση που ο εκδότης της αποφάσεως την υπογράψει, εν συνεχεία η απόφαση σαρωθεί και το πρωτότυπό της καταστραφεί, με αποτέλεσμα ο έγγραφος τύπος της αποφάσεως να τηρείται μόνον εν μέρει;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του παραδεκτού των προδικαστικών ερωτημάτων

25 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, απόκειται αποκλειστικώς στο εθνικό δικαστήριο που έχει επιληφθεί της διαφοράς και φέρει την ευθύνη της δικαστικής αποφάσεως που θα εκδοθεί να εκτιμήσει, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της υποθέσεως, τόσο την αναγκαιότητα προδικαστικής αποφάσεως για την έκδοση της δικής του αποφάσεως όσο και το λυσιτελές των ερωτημάτων που υποβάλλει στο Δικαστήριο, τα οποία θεωρούνται κατά τεκμήριο λυσιτελή. Συνεπώς, εφόσον τα υποβαλλόμενα ερωτήματα αφορούν την ερμηνεία ή το κύρος κανόνα του δικαίου της Ένωσης, το Δικαστήριο οφείλει καταρχήν να απαντήσει, εκτός αν προκύπτει ότι η ερμηνεία την οποία ζητεί το εθνικό δικαστήριο δεν έχει καμία σχέση με το υποστατό ή με το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης, αν το πρόβλημα είναι υποθετικής φύσης ή ακόμη αν το Δικαστήριο δεν διαθέτει τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που είναι αναγκαία προκειμένου να δώσει χρήσιμη απάντηση στα εν λόγω ερωτήματα (απόφαση της 22ας Απριλίου 2021, Profi Credit Slovakia, C-485/19, EU:C:2021:313, σκέψη 38 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

26 Κατά πρώτον, με τις γραπτές παρατηρήσεις της, η Γερμανική Κυβέρνηση εκφράζει αμφιβολίες όσον αφορά τη λυσιτέλεια του πρώτου και του δευτέρου ερωτήματος, καθόσον αφορούν το εύρος του δικαιώματος προσβάσεως στον φάκελο της υποθέσεως. Οι αμφιβολίες αυτές στηρίζονται στην εκτίμηση ότι η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης πρόσβαση στα μεταδεδομένα δεν είναι αναγκαία για να αποφανθεί το αιτούν δικαστήριο επί του βασίμου της αποφάσεως περί απορρίψεως της αιτήσεως παροχής διεθνούς προστασίας της οποίας έχει επιληφθεί.

27 Από την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως προκύπτει, όμως, ότι το αιτούν δικαστήριο δεν την υπέβαλε ενώπιον του Δικαστηρίου προκειμένου το δεύτερο να αποφανθεί επί της νομιμότητας της απορριπτικής αποφάσεως, αλλά προκειμένου να αποφανθεί επί της αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων του προσφεύγοντος της κύριας δίκης, με αντικείμενο την προσκόμιση πλήρους διοικητικού φακέλου, υπό τη μορφή ενιαίου αρχείου με μορφότυπο PDF και με συνεχή αρίθμηση σελίδων. Ως εκ τούτου, είναι κρίσιμο, για το αιτούν δικαστήριο, να εξετάσει το ζήτημα αν ένας τέτοιος φάκελος μπορεί να θεωρηθεί πλήρης, μολονότι δεν περιέχει τα μεταδεδομένα τα οποία βρίσκονται στη διάθεση της διοικήσεως όταν αυτή χρησιμοποιεί τον φάκελο.

28 Κατά δεύτερον, με τις γραπτές παρατηρήσεις της, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διερωτάται επίσης ως προς τη λυσιτέλεια του πρώτου και του δεύτερου ερωτήματος. Ως εκ τούτου, επισημαίνει ότι δεν αντιλαμβάνεται τη σχέση μεταξύ της αρχής του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη και του υποστατού ή του αντικειμένου της διαφοράς της κύριας δίκης. Εξάλλου, καθόσον από την απόφαση περί παραπομπής δεν προκύπτει ότι ο εκπρόσωπος του αιτούντος αδυνατούσε να τηλεφορτώσει το λογισμικό για να συμβουλευθεί τον φάκελο του εντολέα του και, ως εκ τούτου, να τον εκπροσωπήσει, αμφιβάλλει κατά πόσον το ζήτημα αν το δίκαιο της Ένωσης αντιτίθεται σε εθνική πρακτική επιβάλλουσα στον εκπρόσωπο του αιτούντος την παροχή διεθνή προστασία να τηλεφορτώσει λογισμικό προκειμένου να συμβουλευθεί τον φάκελο του ενδιαφερομένου είναι αναγκαίο για την επί της ουσίας επίλυση της διαφοράς της κύριας δίκης.

29 Αφενός, όσον αφορά τις εκτιμήσεις του αιτούντος δικαστηρίου σχετικά με την αρχή του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη, από το σκεπτικό της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως προκύπτει ότι το συγκεκριμένο δικαστήριο εκτιμά ότι η εν λόγω αρχή, η οποία κατοχυρώνεται με το άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη, επιτάσσει την πρόσβαση στο σύνολο των στοιχείων του φακέλου του αιτούντος, όπως ο φάκελος αυτός βρίσκεται στην κατοχή της διοικήσεως. Το αιτούν

δικαστήριο, όμως, διερωτάται ακριβώς αν, λαμβανομένου υπόψη του επίμαχου στο πλαίσιο της διαφοράς της οποίας έχει επιληφθεί τρόπου διαβιβάσεως των πληροφοριών που περιέχονται στον φάκελο του προσφεύγοντος της κύριας δίκης, μπορεί να γίνει δεκτό ότι διασφαλίζεται η πρόσβαση στο σύνολο του φακέλου. Επομένως, δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ως προς τη λυσιτέλεια των εκτιμήσεων αυτών εν προκειμένω.

30 Αφετέρου, όσον αφορά την ερμηνεία του πρώτου και του δεύτερου ερωτήματος την οποία προκρίνει η Επιτροπή και κατά την οποία με τα ερωτήματα αυτά ζητείται, μεταξύ άλλων, να καθορισθεί αν το δίκαιο της Ένωσης αντιτίθεται σε εθνική πρακτική η οποία επιβάλλει στον εκπρόσωπο του αιτούντος την παροχή διεθνούς προστασίας να τηλεφορτώσει λογισμικό προκειμένου να συμβουλευθεί τον φάκελό του, επισημαίνεται ότι τα εν λόγω ερωτήματα δεν αφορούν την ουσιαστική αδυναμία του εκπροσώπου του αιτούντος να αποκτήσει πρόσβαση στον φάκελό του, αλλά την πλήρη πρόσβαση στον φάκελο και δη υπό μορφή που καθιστά δυνατή την εξέτασή του ακριβώς όπως είχε τη δυνατότητα και η οικεία διοικητική αρχή. Συγκεκριμένα, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι η λύση που προέκρινε εν προκειμένω η BAMF, η οποία απαιτεί, μεταξύ άλλων, την τηλεφόρτωση δωρεάν διατιθέμενου λογισμικού από τον εκπρόσωπο του αιτούντος, δεν καθιστά δυνατή την ικανοποίηση τέτοιων απαιτήσεων.

31 Ως εκ τούτου, το πρώτο και το δεύτερο ερώτημα είναι παραδεκτά.

32 Κατά τρίτον, πάντως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, όσον αφορά το τρίτο και το τέταρτο ερώτημα, επισημαίνεται ότι, στο μέτρο που η προσβαλλόμενη από τον προσφεύγοντα της κύριας δίκης απόφαση είναι απόφαση με την οποία απορρίφθηκε η υποβληθείσα από αυτόν αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας, η έκβαση της διαφοράς της κύριας δίκης δεν φαίνεται να απαιτεί, αυτή καθεαυτήν, την ερμηνεία του άρθρου 45, παράγραφος 1, στοιχείο α′, της οδηγίας 2013/32, την οποία αφορούν τα εν λόγω ερωτήματα. Συγκεκριμένα, η ως άνω διάταξη τυγχάνει εφαρμογής στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η αρμόδια αρχή προτίθεται να ανακαλέσει τη διεθνή προστασία της οποίας απολαύει πρόσωπο στο οποίο η διεθνής προστασία έχει ήδη χορηγηθεί. Επομένως, μόνον η ερμηνεία του άρθρου 11, παράγραφος 1, της οδηγίας 2013/32, η οποία έχει εφαρμογή στις αποφάσεις επί των αιτήσεων διεθνούς προστασίας και την οποία επίσης αφορούν το τρίτο και το τέταρτο ερώτημα, φαίνεται λυσιτελής για την επίλυση της διαφοράς της κύριας δίκης. Κατά τα λοιπά, το αιτούν δικαστήριο δεν παρέχει καμία διευκρίνιση από την οποία να προκύπτει με ποιον τρόπο είναι αναγκαία η ερμηνεία του άρθρου 45, παράγραφος 1, στοιχείο α′, της οδηγίας προκειμένου αυτό να μπορεί να επιλύσει την υπό κρίση διαφορά. Ως εκ τούτου, το τρίτο και το τέταρτο ερώτημα είναι απαράδεκτα κατά το μέρος που αφορούν την ερμηνεία του άρθρου 45, παράγραφος 1, στοιχείο α′.

Επί του πρώτου και του δευτέρου προδικαστικού ερωτήματος

33 Με το πρώτο και το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα, τα οποία πρέπει να εξετασθούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ’ ουσίαν, να διευκρινισθεί αν το άρθρο 23, παράγραφος 1, και το άρθρο 46, παράγραφοι 1 και 3, της οδηγίας 2013/32, ερμηνευόμενα υπό το πρίσμα του άρθρου 47 του Χάρτη, έχουν την έννοια ότι αντιτίθενται σε εθνική διοικητική πρακτική βάσει της οποίας η διοικητική αρχή που αποφάνθηκε επί αιτήσεως παροχής διεθνούς προστασίας κοινοποιεί στον εκπρόσωπο του αιτούντος αντίγραφο του σχετικού με την αίτηση ηλεκτρονικού φακέλου υπό τη μορφή σειράς χωριστών αρχείων με μορφότυπο PDF, στερούμενης εσωτερικής δομής και οργάνωσης και χωρίς συνεχή αρίθμηση σελίδων, της οποίας η δομή μπορεί να απεικονισθεί οπτικά μέσω δωρεάν παρεχόμενου και ελευθέρως προσβάσιμου στο Διαδίκτυο λογισμικού.

34 Συναφώς, επισημαίνεται καταρχάς ότι το άρθρο 23, παράγραφος 1, της οδηγίας 2013/32 θέτει σε εφαρμογή το δικαίωμα προσβάσεως στον φάκελο στο πλαίσιο διαδικασιών σχετικών με αιτήσεις παροχής διεθνούς προστασίας, προβλεπομένου ότι ο νομικός σύμβουλος που επικουρεί ή εκπροσωπεί τον αιτούντα έχει πρόσβαση στα στοιχεία που περιλαμβάνονται στον φάκελο του τελευταίου, βάσει του οποίου ελήφθη ή πρόκειται να ληφθεί απόφαση.

35 Περαιτέρω, όσον αφορά το άρθρο 46, παράγραφοι 1 και 3, της οδηγίας 2013/32, η διάταξη αυτή θέτει σε εφαρμογή την αρχή της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας προβλέποντας ότι τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε πραγματική προσφυγή να διασφαλίζει την πλήρη και ex nunc εξέταση τόσο των πραγματικών όσο και των νομικών ζητημάτων της υποθέσεως, περιλαμβανομένης, ενδεχομένως, της εξετάσεως των αναγκών διεθνούς προστασίας βάσει της οδηγίας 2011/95, τουλάχιστον στο πλαίσιο των διαδικασιών προσφυγής ενώπιον πρωτοβάθμιου δικαστηρίου.

36 Τέλος, υπενθυμίζεται ότι, στο πλαίσιο της προστασίας των δικαιωμάτων και των ελευθεριών που εγγυάται το δίκαιο της Ένωσης και του δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, το άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη κατοχυρώνει το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη, ειδική πτυχή του οποίου είναι ο σεβασμός των δικαιωμάτων άμυνας, που συνεπάγονται, κατά το ως άνω εδάφιο, τη δυνατότητα να συμβουλεύεται δικηγόρο και να του αναθέτει την υπεράσπιση και εκπροσώπησή του. Τα συγκεκριμένα δικαιώματα πρέπει να γίνονται σεβαστά σε κάθε διαδικασία η οποία κινείται κατά προσώπου και η οποία δύναται να έχει ως αποτέλεσμα πράξη βλαπτική για το πρόσωπο αυτό. Η αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων αυτών έχει ως αναγκαία συνέπεια το δικαίωμα προσβάσεως στον φάκελο (απόφαση της 13ης Σεπτεμβρίου 2018, UBS Europe κ.λπ., C-358/16, EU:C:2018:715, σκέψεις 59 έως 61 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

37 Εντούτοις, κατά πάγια νομολογία, τα θεμελιώδη δικαιώματα –όπως είναι ο σεβασμός των δικαιωμάτων άμυνας δυνάμει του άρθρου 47 του Χάρτη, περιλαμβανομένου του δικαιώματος γνωστοποιήσεως των κρίσιμων για την άμυνα του ενδιαφερομένου εγγράφων– δεν αποτελούν απόλυτα προνόμια, αλλά επιδέχονται περιορισμούς, υπό την προϋπόθεση ότι οι περιορισμοί ανταποκρίνονται πράγματι σε σκοπούς γενικού συμφέροντος που επιδιώκει το οικείο μέτρο και δεν αποτελούν, υπό το πρίσμα του επιδιωκομένου σκοπού, υπέρμετρη και επαχθή επέμβαση που θα προσέβαλλε την ίδια την ουσία των διασφαλιζομένων με τον τρόπο αυτό δικαιωμάτων (πρβλ. απόφαση της 13ης Σεπτεμβρίου 2018, UBS Europe κ.λπ., C-358/16, EU:C:2018:715, σκέψεις 62 και 68 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία)

38 Όσον αφορά ειδικώς το δικαίωμα προσβάσεως στον φάκελο, από πάγια νομολογία προκύπτει ότι το συγκεκριμένο δικαίωμα συνεπάγεται ότι το πρόσωπο το οποίο αφορά μια βλαπτική πράξη έχει τη δυνατότητα να μελετήσει το σύνολο των εγγράφων τα οποία περιλαμβάνονται στον φάκελο έρευνας της υποθέσεως και τα οποία ενδέχεται να είναι κρίσιμα για την άμυνά του. Στα έγγραφα αυτά καταλέγονται τόσο τα επιβαρυντικά όσο και τα απαλλακτικά στοιχεία, πλην εκείνων που εμπίπτουν στο επιχειρηματικό απόρρητο άλλων προσώπων, των εσωτερικών εγγράφων της αρχής που εξέδωσε την πράξη και άλλων εμπιστευτικών πληροφοριών (απόφαση της 13ης Σεπτεμβρίου 2018, UBS Europe κ.λπ., C-358/16, EU:C:2018:715, σκέψη 66 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

39 Όσον αφορά τα έγγραφα που πρέπει να περιλαμβάνονται στον φάκελο έρευνας της υποθέσεως, επισημαίνεται ότι από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει επίσης ότι, μολονότι δεν απόκειται αποκλειστικώς στην αρχή που έλαβε τη βλαπτική απόφαση να καθορίζει τα έγγραφα που είναι χρήσιμα για την άμυνα του ενδιαφερομένου, επιτρέπεται, ωστόσο, στην αρχή αυτή να εξαιρεί τα στοιχεία τα οποία δεν έχουν καμία σχέση με τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που

τεκμηριώνουν την αιτιολογία της εν λόγω αποφάσεως και τα οποία, ως εκ τούτου, ουδόλως είναι κρίσιμα για την έκβασή της (πρβλ. απόφαση της 13ης Σεπτεμβρίου 2018, UBS Europe κ.λπ., C-358/16, EU:C:2018:715, σκέψη 67 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

40 Εξάλλου, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι η ύπαρξη προσβολής των δικαιωμάτων άμυνας, περιλαμβανομένου του δικαιώματος προσβάσεως στον φάκελο, πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με τις ειδικές περιστάσεις της κάθε περιπτώσεως, ιδίως δε με τη φύση της επίμαχης πράξεως, το πλαίσιο εντός του οποίου αυτή εκδόθηκε και τους νομικούς κανόνες που διέπουν το σχετικό θέμα (απόφαση της 16ης Μαΐου 2017, Berlioz Investment Fund, C-682/15, EU:C:2017:373, σκέψη 97 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

41 Ειδικότερα, δεδομένου ότι το πρώτο και το δεύτερο ερώτημα αφορούν την πρόσβαση στον φάκελο υποθέσεως στο πλαίσιο ένδικης διαδικασίας, επισημαίνεται ότι, λαμβανομένων υπόψη των συγκεκριμένων απαιτήσεων του άρθρου 46, παράγραφος 3, της οδηγίας 2013/32, ο φάκελος της διαδικασίας που διαβιβάζεται στο αρμόδιο δικαστήριο, τουλάχιστον σε πρώτο βαθμό, από την αρχή που αποφάνθηκε επί της οικείας αιτήσεως παροχής διεθνούς προστασίας πρέπει να είναι πλήρης και να περιλαμβάνει όλες τις διαδικαστικές πράξεις, τα έγγραφα και τα στοιχεία τα οποία έχει προς τούτο στη διάθεσή της η συγκεκριμένη αρχή, ενδεχομένως δε και στοιχεία μεταγενέστερα της αποφάσεως αυτής τα οποία ασκούν επιρροή στην έκβαση της αποφάσεως.

42 Επιπλέον, το εύρος του δικαστικού ελέγχου αποφάσεως επί αιτήσεως παροχής διεθνούς προστασίας έχει κατ' ανάγκην καθοριστικής σημασίας συνέπειες ως προς το απαιτούμενο εύρος της προσβάσεως στον φάκελο προκειμένου να έχει ο ενδιαφερόμενος τη δυνατότητα να ασκήσει λυσιτελώς τα δικαιώματά του άμυνας.

43 Πράγματι, με την επιφύλαξη των στοιχείων τα οποία η οικεία αρχή ζητεί να παραμείνουν απόρρητα, για προσηκόντως εκτεθέντες σκοπούς γενικού συμφέροντος, όπως οι μνημονευόμενοι στις σκέψεις 37 και 38 της παρούσας αποφάσεως, και των εγγράφων που δεν ασκούν καμία επιρροή στην έκβαση της αιτήσεως παροχής διεθνούς προστασίας, ο εκπρόσωπος του αιτούντος πρέπει να έχει πρόσβαση στον πλήρη φάκελο όπως αυτός διαβιβάζεται στο αρμόδιο δικαστήριο, προκειμένου να είναι σε θέση να αναπτύξει, στο πλαίσιο κατ' αντιμωλία συζητήσεως, τόσο τα πραγματικά όσο και τα νομικά στοιχεία που έχουν καθοριστική σημασία για την έκβαση της διαδικασίας. Η απαίτηση αυτή είναι αναγκαία για την πλήρη διασφάλιση των δικαιωμάτων άμυνας του αιτούντος και του σεβασμού του κατ' αντιμωλίαν χαρακτήρα της διαδικασίας, στοιχεία τα οποία συνδέονται με το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη (πρβλ. απόφαση της 4ης Ιουνίου 2013, ZZ, C-300/11, EU:C:2013:363, σκέψεις 55 έως 57 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

44 Εξάλλου, ένα τέτοιο δικαίωμα προσβάσεως στον φάκελο μπορεί επίσης να περιλαμβάνει την πρόσβαση στα μεταδεδομένα του διοικητικού φακέλου του αιτούντος, δηλαδή σε δεδομένα που άπτονται της δομής του συγκεκριμένου φακέλου και τα οποία αποσκοπούν στην περιγραφή, την επεξήγηση, τον εντοπισμό ή τη με διαφορετικό τρόπο διευκόλυνση της προσβάσεως στο περιεχόμενο αυτό. Πράγματι, δεν μπορεί να αποκλεισθεί ότι, αναλόγως της φύσεως και του περιεχομένου τους, τα μεταδεδομένα αποτελούν «πληροφορίες του φακέλου του αιτούντος βάσει των οποίων λαμβάνεται ή θα ληφθεί απόφαση», κατά την έννοια του άρθρου 23, παράγραφος 1, της οδηγίας 2013/32. Τούτο μπορεί να ισχύει, μεταξύ άλλων, όσον αφορά τη σχέση με άλλες διαδικασίες που αφορούν τον αιτούντα ή μέλη της οικογένειάς του. Στο αιτούν δικαστήριο απόκειται, πάντως, να διακριβώσει αν υφίστανται σκοποί γενικού συμφέροντος, όπως οι μνημονευόμενοι στις σκέψεις 37 και 38 της παρούσας αποφάσεως, που αντιτίθενται στη γνωστοποίηση των μεταδεδομένων, με ζητούμενο την εξισορρόπηση μεταξύ των δικαιωμάτων

άμυνας του αιτούντος και των συμφερόντων που συνδέονται με την τήρηση του απορρήτου των πληροφοριών (πρβλ. απόφαση της 13ης Σεπτεμβρίου 2018, UBS Europe κ.λπ., C-358/16, EU:C:2018:715, σκέψη 69 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

45 Όσον αφορά τον μορφότυπο με τον οποίο κοινοποιούνται στον εκπρόσωπο του αιτούντος τα διάφορα στοιχεία του φακέλου καθώς και όσον αφορά τη δομή τους, επισημαίνεται ευθύς εξαρχής ότι το γράμμα του άρθρου 23, παράγραφος 1, και του άρθρου 46, παράγραφοι 1 και 3, της οδηγίας 2013/32 δεν περιέχει κανέναν κανόνα που να ρυθμίζει ρητώς τους πρακτικούς και τεχνικούς όρους της εκ μέρους του εκπροσώπου του αιτούντος προσβάσεως στον φάκελο.

46 Όπως προκύπτει, εξάλλου, από τη νομολογία που υπομνήσθηκε στη σκέψη 37 της παρούσας αποφάσεως, η προστασία των δικαιωμάτων άμυνας δυνάμει του άρθρου 47 του Χάρτη, περιλαμβανομένου του δικαιώματος προσβάσεως στον φάκελο, συνεπάγεται ότι η οικεία εθνική ρύθμιση ή πρακτική δεν αποτελούν υπέρμετρη και επαχθή επέμβαση που θα προσέβαλλε την ίδια την ουσία των διασφαλιζομένων με τον τρόπο αυτό δικαιωμάτων.

47 Εν προκειμένω, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 13 της παρούσας αποφάσεως, σύμφωνα με την οικεία εθνική διοικητική πρακτική, ο εκπρόσωπος του αιτούντος έλαβε τον ηλεκτρονικό φάκελο του προσφεύγοντος της κύριας δίκης υπό τη μορφή πλειόνων χωριστών εγγράφων με μορφότυπο PDF, καθώς και ενός συνόλου σχετικών με τη δομή δεδομένων με μορφότυπο XML, τα οποία απαιτούν τη χρήση κατάλληλου λογισμικού που μπορεί να τηλεφορτωθεί δωρεάν στο Διαδίκτυο προκειμένου να ανασυσταθεί η αρχική οργανωτική δομή του φακέλου. Αντιθέτως, η κοινοποίηση δεν περιλαμβάνει τα σχετικά με τον συγκεκριμένο φάκελο μεταδεδομένα, όπως είναι η εκ μέρους του προσωπικού της διοικήσεως πρόσβαση στον φάκελο, το ιστορικό του φακέλου ή η σύνδεση με άλλες διαδικασίες που αφορούν τον αιτούντα ή μέλη της οικογένειάς του.

48 Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι, αντιθέτως προς την κοινοποίηση ενιαίου αρχείου σε μορφότυπο PDF με συνεχή αρίθμηση των σελίδων, ένας τρόπος επικοινωνίας όπως αυτός που επέλεξε η BAMF δεν παρέχει τη δυνατότητα παρακολουθήσεως των τροποποιήσεων του διοικητικού φακέλου του προσφεύγοντος της κύριας δίκης και δεν διασφαλίζει ότι ο προσκομισθείς φάκελος αντιστοιχεί σε εκείνον που τηρεί η διοίκηση. Κατά το αιτούν δικαστήριο, ο συγκεκριμένος τρόπος επικοινωνίας δεν είναι σύμφωνος με το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη που κατοχυρώνεται με το άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη. Παρατηρεί, μεταξύ άλλων, ότι, λόγω του ότι η οπτική απεικόνιση του συνόλου των εγγράφων με μορφότυπο PDF τα οποία διαβιβάσθηκαν από τη διοίκηση κατά χρονολογική σειρά απαιτεί τη μεταφόρτωση ειδικού λογισμικού, δεν μπορεί να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο η απεικόνιση να είναι διαφορετική για τον αρμόδιο δικαστή και για τον εκπρόσωπο του ενδιαφερομένου, με αποτέλεσμα να μην διασφαλίζεται ότι άπαντα τα μέρη που μετέχουν στην οικεία διαδικασία ασύλου θα έχουν στη διάθεσή τους φάκελο πανομοιότυπου περιεχομένου και μορφής.

49 Με τις γραπτές παρατηρήσεις της, η Γερμανική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι τα σχετικά με τη δομή ηλεκτρονικά στοιχεία που συνοδεύουν τα ατομικά αρχεία με μορφότυπο PDF παρέχουν, με τη βοήθεια του κατάλληλου λογισμικού, τη δυνατότητα ανασυστάσεως της οργανωτικής δομής του αρχικού φακέλου. Επιπλέον, τα ονόματα των ατομικών αρχείων, τα οποία περιέχουν αρίθμηση και περιγραφή μέσω λέξεων-κλειδιών, καθιστούν δυνατό να προσδιορισθεί η σειρά με την οποία τα διάφορα έγγραφα περιελήφθησαν στον οικείο φάκελο, η φύση των διαφόρων εγγράφων και ο αριθμός των εγγράφων που περιέχει ο συγκεκριμένος φάκελος. Επομένως, είναι δυνατό να εξακριβωθεί αν ο φάκελος διαβιβάσθηκε στο σύνολό του.

50 Συναφώς, από τη νομολογία που υπομνήσθηκε στις σκέψεις 38, 39 και 43 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι, προκειμένου να κριθεί αν ένας τρόπος κοινοποιήσεως του φακέλου διαδικασίας, όπως αυτός που προέκρινε η BAMF, είναι σύμφωνος με το δικαίωμα προσβάσεως στον φάκελο, όπως διασφαλίζεται με το άρθρο 47 του Χάρτη, στο αιτούν δικαστήριο απόκειται να εκτιμήσει αν ο συγκεκριμένος τρόπος κοινοποιήσεως διασφαλίζει πιστή αναπαραγωγή, στο μέτρο του δυνατού, της οργανωτικής δομής του φακέλου διαδικασίας και της χρονικής σειράς της καταθέσεως των διαφόρων εγγράφων που περιλαμβάνονται στον φάκελο αυτόν, προκειμένου να είναι σε θέση ο εκπρόσωπος του αιτούντος να εξακριβώσει αν ο φάκελος περιέχει όλα τα έγγραφα που είναι κρίσιμα για την άμυνα του αιτούντος και, ενδεχομένως, να ζητήσει την κοινοποίηση των εγγράφων που λείπουν ή να πληροφορηθεί τον λόγο της απουσίας τους. Πράγματι, τα ελλείποντα έγγραφα μπορούν, ενδεχομένως, να αποδειχθούν χρήσιμα για την άμυνα του αιτούντος εάν περιέχουν ουσιώδη στοιχεία της διοικητικής διαδικασίας ή στοιχεία που παρέχουν τη δυνατότητα να δοθεί στα κρίσιμα πραγματικά περιστατικά διαφορετική ερμηνεία από εκείνη την οποία προέκρινε η αρχή που αποφάνθηκε επί της αιτήσεως παροχής διεθνούς προστασίας.

51 Επιπλέον, υπογραμμίζεται ότι δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι υφίσταται μία και μόνον τεχνική λύση δυνάμενη να διασφαλίσει την αποτελεσματικότητα των δικαιωμάτων άμυνας και αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, σύμφωνα με το άρθρο 47 του Χάρτη. Πράγματι, ελλείψει ομοιόμορφου κανόνα στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης που να διέπει τον συγκεκριμένο τρόπο επικοινωνίας και στο πλαίσιο των νέων τεχνολογιών, δεν μπορεί να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο να υφίστανται πλείονες λειτουργικώς ισοδύναμες λύσεις ικανές να παράσχουν επαρκείς εγγυήσεις για την προστασία του δικαιώματος προσβάσεως στον φάκελο (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 5ης Ιουλίου 2012, Content Services, C-49/11, EU:C:2012:419, σκέψεις 39 έως 42).

52 Ειδικότερα, δεν μπορεί να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο η διαβίβαση του σχετικού φακέλου υπό τη μορφή ατομικών αρχείων με μορφότυπο PDF να διασφαλίζει, κατά τρόπο ισοδύναμο με τη διαβίβαση ενιαίου αρχείου με τον μορφότυπο αυτόν και με συνεχή αρίθμηση σελίδων, την αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων άμυνας του αιτούντος, εφόσον η διαβίβαση υπόκειται σε τυπικούς και τεχνικούς όρους που παρέχουν τη δυνατότητα όσο το δυνατόν πιστότερης απεικονίσεως του συνόλου του φακέλου του ενδιαφερομένου και της οργανωτικής δομής του, πιθανώς μέσω λογισμικού το οποίο μπορεί να τηλεφορτωθεί, στο οποίο η πρόσβαση είναι ευχερής και το οποίο παρέχει επαρκείς εγγυήσεις ασφάλειας, στοιχεία των οποίων η διακρίβωση απόκειται στο αιτούν δικαστήριο.

53 Μεταξύ άλλων, το αιτούν δικαστήριο θα έχει τη δυνατότητα να διακριβώσει αν το λογισμικό που χρησιμοποιήθηκε για την οπτική απεικόνιση της δομής του φακέλου της διαδικασίας τον οποίο κοινοποίησε η εθνική αρχή που είναι αρμόδια να αποφανθεί επί της αιτήσεως για την παροχή διεθνούς προστασίας εγγυάται στον εκπρόσωπο του αιτούντος απεικόνιση της οργανώσεως του φακέλου αντίστοιχη με εκείνη που διαθέτει η ίδια, στο μέτρο που η αντιστοιχία αυτή είναι αναγκαία για να μπορέσει ο εκπρόσωπος να ασκήσει λυσιτελώς, εξ ονόματος του αιτούντος, τα δικαιώματα άμυνας ενώπιον του συγκεκριμένου δικαστηρίου.

54 Επιπλέον, στο αιτούν δικαστήριο απόκειται να διακριβώσει αν, όπως προβάλλει η Γερμανική Κυβέρνηση με τις γραπτές παρατηρήσεις της, τα σχετικά με τη δομή ηλεκτρονικά δεδομένα και τα αρχεία σε μορφότυπο PDF με τα οποία ο φάκελος του αιτούντος κοινοποιείται στον εκπρόσωπό του παρέχουν επαρκείς πληροφορίες ώστε να κατανοηθεί η δομή του φακέλου, καθώς και αν είναι απαραίτητη η χρήση λογισμικού για την οπτική απεικόνιση της δομής αυτής. Ομοίως, το αιτούν δικαστήριο θα έχει τη δυνατότητα να διακριβώσει αν, όπως διατείνεται η

Γερμανική Κυβέρνηση, το οικείο λογισμικό οπτικής απεικονίσεως, το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τον εκπρόσωπο, είναι το ίδιο με εκείνο που διαθέτουν τα δικαστήρια τα οποία είναι αρμόδια να αποφαίνονται επί των προσφυγών κατά των αποφάσεων επί των αιτήσεων παροχής διεθνούς προστασίας και αν, όπως επίσης ισχυρίζεται η ίδια κυβέρνηση, η χρήση του συγκεκριμένου λογισμικού συνεπάγεται διαφορές ως προς την παρουσίαση μόνο ως προς ελάσσονες πτυχές και δεν αλλοιώνει, επομένως, την ικανότητα του εκπροσώπου να ασκεί λυσιτελώς τα δικαιώματα άμυνας εξ ονόματος του αιτούντος.

55 Κατά τα λοιπά, επισημαίνεται ότι, υπό την επιφύλαξη διακριβώσεως εκ μέρους του αιτούντος δικαστηρίου, δεν προκύπτει ότι η ανάγκη του εκπροσώπου του αιτούντος να τηλεφορτώσει το οικείο λογισμικό προκειμένου να έχει τη δυνατότητα οπτικής απεικονίσεως του φακέλου του αιτούντος κατά τη χρονολογική σειρά των περιεχομένων στοιχείων συνιστά, αφ' εαυτής, υπέρμετρη και αφόρητη επέμβαση δυνάμενη να θίξει την ίδια την ουσία των δικαιωμάτων άμυνας του αιτούντος.

56 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, στο πρώτο και στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 23, παράγραφος 1, και το άρθρο 46, παράγραφοι 1 και 3, της οδηγίας 2013/32, ερμηνευόμενα σε συνδυασμό με το άρθρο 47 του Χάρτη, έχουν την έννοια ότι δεν αντιτίθενται σε εθνική διοικητική πρακτική βάσει της οποίας η διοικητική αρχή που αποφάνθηκε επί αιτήσεως παροχής διεθνούς προστασίας κοινοποιεί στον εκπρόσωπο του αιτούντος αντίγραφο του σχετικού με την αίτηση αυτή ηλεκτρονικού φακέλου υπό τη μορφή σειράς χωριστών αρχείων με μορφότυπο PDF, χωρίς συνεχή αρίθμηση σελίδων, της οποίας η δομή μπορεί να απεικονισθεί οπτικά μέσω δωρεάν παρεχόμενου και ελευθέρως προσβάσιμου στο Διαδίκτυο λογισμικού, υπό την προϋπόθεση, αφενός, ότι ο συγκεκριμένος τρόπος κοινοποιήσεως διασφαλίζει πρόσβαση στο σύνολο των περιλαμβανόμενων στον συγκεκριμένο φάκελο πληροφοριών οι οποίες είναι κρίσιμες για την άμυνα του αιτούντος και βάσει των οποίων ελήφθη η απόφαση επί της αιτήσεως και, αφετέρου, ότι ο εν λόγω τρόπος κοινοποιήσεως παρέχει τη δυνατότητα της κατά το δυνατόν πιστότερης απεικονίσεως της οργανωτικής δομής και της χρονολογικής σειράς των στοιχείων του φακέλου, υπό την επιφύλαξη των περιπτώσεων κατά τις οποίες σκοποί γενικού συμφέροντος αντιτίθενται στη γνωστοποίηση ορισμένων πληροφοριών στον εκπρόσωπο του αιτούντος.

Επί του τρίτου και του τετάρτου προδικαστικού ερωτήματος

57 Με το τρίτο και το τέταρτο προδικαστικό ερώτημα, τα οποία πρέπει να εξετασθούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινισθεί αν το άρθρο 11, παράγραφος 1, της οδηγίας 2013/32 έχει την έννοια ότι απαιτείται η απόφαση επί αιτήσεως παροχής διεθνούς προστασίας να φέρει την ιδιόχειρη υπογραφή του υπαλλήλου της αρμόδιας αρχής που εξέδωσε την απόφαση αυτή προκειμένου να γίνει δεκτό ότι η απόφαση κοινοποιήθηκε γραπτώς, κατά την έννοια της εν λόγω διατάξεως, και, σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, αν η συγκεκριμένη διάταξη αντιτίθεται σε διοικητική πρακτική η οποία συνίσταται στην ψηφιοποίηση του υπογεγραμμένου πρωτοτύπου της αποφάσεως, εν συνεχεία δε στην καταστροφή του και τη διατήρηση της αποφάσεως υπό ψηφιοποιημένη μορφή σε ηλεκτρονικό φάκελο.

58 Επισημαίνεται ευθύς εξαρχής ότι η απαίτηση να κοινοποιείται γραπτώς η απόφαση επί αιτήσεως παροχής διεθνούς προστασίας, την οποία προβλέπει το άρθρο 11, παράγραφος 1, της οδηγίας 2013/32, δεν συνεπάγεται ότι η απόφαση πρέπει φέρει την υπογραφή του εκδότη της.

59 Πράγματι, από τη νομολογία συνάγεται ότι η υποχρέωση καταρτίσεως πράξεως, ιδίως δε αποφάσεως βλαπτικής, υπό γραπτή μορφή, υποχρέωση η οποία προβλέπεται σε μεγάλο αριθμό περιπτώσεων από το δίκαιο της Ένωσης [αποφάσεις της 5ης Ιουνίου 2014, Mahdi, C-146/14 PPU, EU:C:2014:1320, σκέψεις 41 έως 49 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 17ης Δεκεμβρίου 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας (Υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία), C-808/18, EU:C:2020:1029, σκέψεις 204 έως 207 και 251], συνεπάγεται απλώς ότι η απόφαση πρέπει να έχει τη μορφή συνόλου γραφικών συμβόλων με συγκεκριμένο σημασιολογικό περιεχόμενο, ανεξαρτήτως αν το υπόθεμα είναι χειρόγραφο, τυπωμένο σε χαρτί ή καταχωρισμένο σε ηλεκτρονική μορφή (πρβλ. απόφαση της 12ης Απριλίου 2018, Finnair, C-258/16, EU:C:2018:252, σκέψεις 33, 35 και 36). Επομένως, ο όρος «γραπτώς», κατά το άρθρο 11, παράγραφος 1, της οδηγίας 2013/32, έχει την έννοια ότι αποκλείει τυχόν σιωπηρή απόφαση ή, όπως επισήμαναν η Γερμανική και η Ουγγρική Κυβέρνηση, απόφαση που γνωστοποιείται προφορικώς.

60 Αντιθέτως, η υποχρέωση να φέρει η απόφαση αυτή την υπογραφή του συντάκτη της, είτε χειρόγραφη είτε υπό τη μορφή ηλεκτρονικής υπογραφής, δεν απορρέει άνευ άλλου τινός από τον γραπτό τύπο της εν λόγω αποφάσεως.

61 Πράγματι, μολονότι η απαίτηση να κοινοποιείται εγγράφως μια βλαπτική ατομική πράξη και η απαίτηση να φέρει την υπογραφή του συντάκτη της, δηλαδή του προσώπου που έχει εξουσιοδοτηθεί από την αρμόδια αρχή να την εκδώσει, ανταποκρίνονται αμφότερες σε σκοπούς ασφάλειας δικαίου και προστασίας των διαδικαστικών δικαιωμάτων του αποδέκτη, πλην όμως οι σκοποί αυτοί πρέπει να διακρίνονται. Συγκεκριμένα, η απαίτηση να περιβάλλεται η πράξη τον έγγραφο τύπο έχει ως σκοπό να παράσχει στον αποδέκτη τη δυνατότητα, μεταξύ άλλων, να λάβει γνώση της νομικής ισχύος της πράξεως, των όρων εφαρμογής της και της αιτιολογίας της, προκειμένου, εφόσον παρίσταται ανάγκη, να είναι σε θέση να την αμφισβητήσει λυσιτελώς ενώπιον των δικαστηρίων (πρβλ. απόφαση της 5ης Ιουνίου 2014, Mahdi, C-146/14 PPU, EU:C:2014:1320, σκέψεις 44 έως 46). Αντιθέτως, ο τύπος της κυρώσεως της πράξεως, ιδίως διά της υπογραφής, οσάκις απαιτείται από το εφαρμοστέο δίκαιο, αποσκοπεί να διασφαλίσει τον βέβαιο χαρακτήρα της πράξεως ως προς τον εκδότη της και ως προς το περιεχόμενό της, στοιχείο που πρέπει να αποτελεί το αντικείμενο ελέγχου ο οποίος προηγείται κάθε άλλου, όπως είναι, μεταξύ άλλων, εκείνος της τηρήσεως της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως των πράξεων (πρβλ. απόφαση της 23ης Νοεμβρίου 2021, Συμβούλιο κατά Hamas, C-833/19 P, EU:C:2021:950, σκέψη 55).

62 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, παρέλκει η απάντηση στο ερώτημα αν το άρθρο 11, παράγραφος 1, της οδηγίας 2013/32 αντιτίθεται σε διοικητική πρακτική η οποία συνίσταται στην ψηφιοποίηση του υπογεγραμμένου πρωτοτύπου αποφάσεως επί αιτήσεως παροχής διεθνούς προστασίας, εν συνεχεία δε στην καταστροφή του και τη διατήρηση της αποφάσεως υπό ψηφιοποιημένη μορφή σε ηλεκτρονικό φάκελο.

63 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, στο τρίτο και στο τέταρτο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 11, παράγραφος 1, της οδηγίας 2013/32 έχει την έννοια ότι δεν απαιτείται η απόφαση επί αιτήσεως παροχής διεθνούς προστασίας να φέρει την ιδιόχειρη υπογραφή του υπαλλήλου της αρμόδιας αρχής που εξέδωσε την απόφαση αυτή προκειμένου να γίνει δεκτό ότι η απόφαση κοινοποιήθηκε γραπτώς, κατά την έννοια της εν λόγω διατάξεως.

Επί των δικαστικών εξόδων

64 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δέκατο τμήμα) αποφαίνεται:

1) Το άρθρο 23, παράγραφος 1, και το άρθρο 46, παράγραφοι 1 και 3, της οδηγίας 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας, ερμηνευόμενα σε συνδυασμό με το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

έχουν την έννοια ότι:

δεν αντιτίθενται σε εθνική διοικητική πρακτική βάσει της οποίας η διοικητική αρχή που αποφάνθηκε επί αιτήσεως παροχής διεθνούς προστασίας κοινοποιεί στον εκπρόσωπο του αιτούντος αντίγραφο του σχετικού με την αίτηση αυτή ηλεκτρονικού φακέλου υπό τη μορφή σειράς χωριστών αρχείων με μορφότυπο PDF (Portable Document Format), χωρίς συνεχή αρίθμηση σελίδων, της οποίας η δομή μπορεί να απεικονισθεί οπτικά μέσω δωρεάν παρεχόμενου και ελευθέρως προσβάσιμου στο Διαδίκτυο λογισμικού, υπό την προϋπόθεση, αφενός, ότι ο συγκεκριμένος τρόπος κοινοποιήσεως διασφαλίζει πρόσβαση στο σύνολο των περιλαμβανόμενων στον συγκεκριμένο φάκελο πληροφοριών οι οποίες είναι κρίσιμες για την άμυνα του αιτούντος και βάσει των οποίων ελήφθη η απόφαση επί της αιτήσεως και, αφετέρου, ότι ο εν λόγω τρόπος κοινοποιήσεως παρέχει τη δυνατότητα της κατά το δυνατόν πιστότερης απεικονίσεως της οργανωτικής δομής και της χρονολογικής σειράς των στοιχείων του φακέλου, υπό την επιφύλαξη των περιπτώσεων κατά τις οποίες σκοποί γενικού συμφέροντος αντιτίθενται στη γνωστοποίηση ορισμένων πληροφοριών στον εκπρόσωπο του αιτούντος.

2) Το άρθρο 11, παράγραφος 1, της οδηγίας 2013/32

έχει την έννοια ότι:

δεν απαιτείται η απόφαση επί αιτήσεως παροχής διεθνούς προστασίας να φέρει την ιδιόχειρη υπογραφή του υπαλλήλου της αρμόδιας αρχής που εξέδωσε την απόφαση αυτή προκειμένου να γίνει δεκτό ότι η απόφαση κοινοποιήθηκε γραπτώς, κατά την έννοια της εν λόγω διατάξεως.

(υπογραφές)